

АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ОСНОВНИХ НАПРЯМКІВ ДІЯЛЬНОСТІ СПОРТИВНИХ ШКІЛ

Іван ПРИХОДЬКО, Олена ЛИСІК

Харківська державна академія фізичної культури

Анотація. У статті проведений аналіз монографій та публікацій українських і російських дослідників з проблеми вдосконалення системи дитячо-юнацького спорту і підготовки спортивного резерву. Узагальнені і виділені окремі напрямки діяльності спортивних шкіл.

Ключові слова: дитячо-юнацький спорт, спортивні школи.

Постановка проблеми. Одним з пріоритетних завдань фізичної культури і спорту України є затвердження міжнародного авторитету у світовій спільноті. Це завдання реалізується завдяки досягненням і перемогам українських спортсменів на Олімпійських іграх, чемпіонатах світу і Європи.

Найважливішим резервом розвитку спорту вищих досягнень є вдосконалення системи дитячо-юнацького спорту, яка об'єднує спортивні школи всіх типів, забезпечує підготовку спортивних резервів для збірних команд країни.

Розробка раціональної системи дитячо-юнацького спорту неможлива без аналізу сучасних напрямків і технологій її розвитку. Основним методом такого аналізу є вивчення спеціальної наукової літератури і документів, які регламентують розвиток спорту в країні, і зокрема дитячо-юнацького спорту.

Мета дослідження - узагальнити наукові дослідження з основних напрямків діяльності спортивних шкіл.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Спортивні школи є складовою частиною системи організації підготовки спортсменів. Першочерговими завданнями є створення необхідних умов для максимальної реалізації здібностей дітей і молоді в обраному виді спорту, підготовка резерву національних збірних команд, формування здорового способу життя засобами фізичної культури і спорту. Важливою складовою є повноцінне оздоровлення і загартування, активний відпочинок.

Як відомо, перші дитячі спортивні школи були створені у жовтні 1934 р. у Москві, Києві, Ростові-на-Дону, Ташкенті та інших містах, тим самим закладалися основи розвитку дитячо-юнацького спорту у СРСР. У цей період спортивні школи проводили головним чином оздоровчу роботу серед дітей і підлітків. Історичні факти розвитку і становлення системи дитячих спортивних шкіл в Україні за період від 1930 до 1990 рр. у своїх роботах розглядали С. Степанюк [12], Р. Андреєва, Ж. Ломака, С. В. Орлов, Г. М. Пуятіна. У передвоєнні роки темп розвитку дитячих спортивних шкіл був порівняно повільним. Інтенсивний розвиток мережі спортивних шкіл розпочався у післявоєнні роки, коли виникла потреба у підготовці спортсменів для спорту вищих досягнень і необхідність участі радянських спортсменів в Олімпійських іграх. Після виходу урядової ухвали від 27 грудня 1948 р. «Про хід виконання Комітетом у справах фізичної культури і спорту директивних вказівок партії і уряду про розвиток масового фізкультурного руху в країні і підвищення майстерності радянських спортсменів», була поставлена мета – досягти світової

першості з найважливіших видів спорту. Відбулася активізація науково-дослідної роботи як у сфері вищих досягнень, так і в системі дитячо-юнацького спорту.

Починаючи з 50-х років, здійснюються активні дослідження актуальних проблем юнацького спорту, з'являються дисертаційні роботи, монографії, публікації, статті радянських авторів з різних аспектів діяльності спортивних шкіл і підготовки спортивного резерву (табл. 1).

Табл.

Основні напрямки досліджень діяльності спортивних шкіл

Наукові напрямки дослідження діяльності спортивних шкіл	Автори
Організаційно-управлінські аспекти діяльності спортивних шкіл	Жданова О.М., Жмарьов М.В., Кващук П.В., Малінін А.Б., Паршиков А.Т., Переверзін І.І., Петренко І.В., Приходько І.І., Путятіна Г.М., Синенко В.Б., Самсонов І.І., Столов І.І., Тимофєєв. Г.
Спеціалізовані класи	Бачинський Б., Бессонова Н.М., Бобкін А.Н., Бобкіна А.І., Боричков М.В., Бурнашев І.І., Волков Л., Євтеєва Т.А., Іваськів Б., Линьков В.С., Нестерова А.В., Савінов Є.В., Фомічев Т.А.
Виховна робота у спортивних школах	Ахметова А.А., Белорусова Б.В., Бойко Р.В., Виленський М.Я., Загибеков К.А., Зубков А.Є., Кісільова О., Касимбеков С.І., Кузьменко Є.Г., Неверкевич С., Прохоров В.Н., Решетень І.Н., Самусенко О.І., Сумаркова Н.М., Фадєєва О.Ю.
Різноманітні аспекти діяльності тренера-викладача спортивної школи	Артишевський В.М., Бабушкін Г.Д., Бережна Ж., Деркач А.А., Жмарьов В., Іванов С.М., Ісаєв А.А., Кальницький С.В., Квачук А., Колемійцев Ю.А., Коротаєва Н.В., Лосін Б.Є., Макасов А.Ю., Міхєєв А.И, Ніколаєв А.М., Скворцов Г.І., Соколова І.П., Станкін М.І., Столяров В.І., Постніков В.М., Прохорова М.В., Решетень І.Н., Фролова М.І., Хозяїнов Г.І., Чайкін І.Н., Черевач І.В., Якимов А.М.
Спортивний відбір	Бальсевич В.К., Булгакова Н.Ж., Волков В.М., Волков Л.В., Грошенков С.С., Губа В.П., Дяченко В.Ф., Запорожанов В.А., Заціорський В.М., Кузьмін А.І., Матвієнко І., Тімакова Т.С., Філін В.П., Шинкарук О.
Основи юнацького спорту	Філін В.П., Фомін Н.А.
Програмно-методичне забезпечення спортивних шкіл	Балашова Н.Н., Бауер В.Г., Германов Г.Н., Гракович О.Л., Гончарова Г.А., Демко Н.А., Івочкін В.В., Кващук П.В., Комарова А.Д., Мішуров А.В., Нєбатникова М.Я., Нікітушкін В.Г., Філін В.П., Фомін В.Г.
Система «тренер-спортсмен»	Андрюшина Л.Г., Бальбекин В.Ч., Зуткис А.А., Коротаєва Н.В., Максименко А., Проценко Г., Савченко В.Г.
Нормативно-правове забезпечення спортивних шкіл	Путятіна Г.М., Бауер В.Г., Паршиков А.Т., Столов І.І., Нестерова А.
Медичне забезпечення спортивних шкіл	Костенко А.С., Алексанянц Г.Д., Філіппова Т.Г., Блєєр А.Н., Кузнєцова Т.М., Павлов С.Є., Чистова Н.А.
Історичні аспекти розвитку системи спортивних шкіл	Андрєєва Р., Ломака Ж., Орлов С.В., Путятіна Г.М., Степанюк С.
Різноманітні аспекти розвитку спортивного резерву	Бауер В.Г., Белоусова І.В., Голуб А., Григоров Л., Казиміров В., Кващук В.Г., Мєліхова Т.М., Нікітушкін В.Г., Ноговицін В., Панова С., Паршиков А.Т.

У 60-ті роки основна увага була зосереджена на розробці таких актуальних проблем: методика розвитку фізичних якостей у юних спортсменів, експериментальне обґрунтування ефективності засобів і методів тренування дітей та підлітків. Серйозна увага приділялася проблемі раціональної побудови багаторічного спортивного тренування. Вагомий внесок у розробку напрямків зробив професор Всеросійського науково-дослідного інституту фізичної культури Філін В. П. [17].

Актуальною проблемою у 70-ті роки стала організація роботи спеціалізованих класів як нової форми підготовки спортивного резерву спільно із загальноосвітніми школами. Цю проблему, а також проблему відбору у спеціалізовані класи, ефективність їх функціонування у своїх роботах розглядали А. М. Бобкін [2], Т. А. Фомічев [2], А. І. Бобкіна, М. В. Борічков, Л. Волков, Н. М. Бессонова, В. С. Ліньков, Т. А. Євтеєва, І. І. Бурнашев.

У середині 70-х років активізується робота з вирішення організаційно-управлінських проблем функціонування спортивних шкіл. На особливу увагу у цьому напрямку заслуговують дослідження А. Б. Малініна 1974 року. А. Б. Малінін захистив дисертаційну працю: «Планування розвитку системи спортивних шкіл». У 1984 р. опублікована робота – «Організація і управління діяльністю спортивних шкіл». 1987 року А. Б. Малінін розробив методичні рекомендації для студентів тренерського факультету і слухачів Вищої школи тренерів. У цих рекомендаціях розкриті основні чинники, які впливають на розмір та структура фінансових витрат спортивної школи; планування витрат за статтями кошторису; основні вимоги до виконання кошторису; склад матеріальних цінностей, порядок їх обліку і зберігання; наводяться приклади основних фінансових документів [7]. У подальші роки А. Б. Малінін опублікував низку досліджень з вирішення організаційно-управлінських проблем функціонування спортивних шкіл.

В. Г. Бауер (1987), Т. К. Стеценко (1988) розробили методичні рекомендації щодо організаційно-методичних аспектів ефективного контролю проведення навчально-тренувального процесу спортивної школи. Було визначено види перевірок, практичні рекомендації тому хто перевіряє, методи контролю.

У 1980-1990 рр. досліджувалось багато практичних і теоретичних питань юнацького спорту, підготовки спортивного резерву. Було розроблено методологію складання поурочних програм для спортивних шкіл, класифікацію тренувальних навантажень за зонами інтенсивності, обґрунтовано структуру тренувальних і змагальних навантажень для різних вікових груп (В. Г. Бауер, В. П. Філін, Н. Н. Балашова, Г. А. Гончарова, М. Я. Набатникова, В. Г. Нікітушин, В. В. Івочкін.)

У ці ж роки Г. Д. Бабушкін, А. П. Горбань, А. Ю. Максаков, М. І. Станкін, В. Н. Артишевський, Н. В. Жмарьов, В. М. Прохоров, А. А. Ісаєв, А. А. Деркач проводять дослідження з вивчення специфіки діяльності тренера, формулюють вимоги, які ставляться до тренера, розкривають психолого-педагогічні закономірності управління процесами виховання і навчання юного спортсмена, шляхи подолання труднощів у діяльності тренера, виявляють критерії його майстерності, розкривають принципи творчості тренера у формуванні особистості підлітка.

У роботах В. П. Філіна, Н. Ж. Булгакової, В. К. Бальсевича, В. М. Волкова, С. С. Грошенкова, М. С. Бріль, В. М. Зациорського знайшли відображення результати досліджень теоретичних і методичних основ спортивного відбору, суб'єктивних і об'єктивних показників відбору, методологічних принципів дослідження відбору і спортивної орієнтації, перспектив вдосконалення спортивного відбору.

Наукові дослідження, які проводили радянські вчені, стали фундаментальними у системі підготовки спортивного резерву. Вивчення праць В. П. Філіна, Л. В. Волкова, М. Я. Набатникової, В. Г. Бауера, Н. В. Жмарьова, М. С. Бріль, В. К. Бельсевича, А. А. Деркача [4], А. А. Ісаєва [4], В. Н. Артишевського свідчить, що після розпаду СРСР продовжується науково-дослідна робота вченими спортивних вишів Києва, Харкова, Львова, Дніпропетровська, Донецька.

Складними науково-методичними і педагогічними проблемами залишаються відбір дітей у спортивну школу, їх перехід з етапу на етап у системі багаторічної спортивної підготовки, визначення спортивних здібностей і обдарованості, індивідуальних особливостей занять спортом.

Організаційні основи і механізм набору і відбору юних спортсменів у своїх роботах розглядають В. М. Платонов, В. Ф. Дяченко, В. А. Запорожанов, О. Шинкарук, І. Матвієнко [8], В. П. Губа. Вирішення цієї проблеми на різних етапах багаторічної підготовки має велике зна-

чення, оскільки результати антропометричних, медико-біологічних, педагогічних, психологічних, соціологічних досліджень дозволяють визначити високий ступінь здібностей дитини до того або іншого роду спортивної діяльності.

Ефективність роботи спортивних шкіл багато в чому залежить від належного забезпечення навчально-виховного процесу юних спортсменів, програмно-методичним вимогами і рекомендаціям. Визначальне значення мають навчальні програми з видів спорту. Названа проблема існує у сучасних спортивних школах і вимагає наукового обґрунтування у зв'язку зведенням в нове положення про діяльність спортивних шкіл і відповідно до вимог категорій.

Фінансове забезпечення діяльності спортивних шкіл відіграє значну роль у визначенні ефективності їх діяльності, оскільки система фінансування безпосередньо впливає на навчально-тренувальний і виховний процеси, на добір і розставлення кадрів, матеріально-технічне забезпечення тощо.

Проблема фінансового забезпечення підготовки спортивного резерву привернула увагу вчених ще наприкінці 90-х років і на сьогодні продовжуються дослідження основних джерел фінансування спортивних шкіл регіонального рівня (А. Є. Буряченко, І. І. Приходько [15], С. Н. Давидова, І. В. Петренко, О. А. Лисік).

Як показують наші дослідження, у даний час основними джерелами фінансування спортивних шкіл є: обласний, міський, районний бюджети, частково фонд соціального страхування з тимчасової втрати працездатності. Окрім основних джерел, спортивні школи можуть одержувати допомогу від добродійних внесків підприємств, здавання приміщень, продажу зайвого, застарілого або зношеного інвентарю, устаткування, часткової оплати спортсменів вартості спортивних форм, взуття, інвентарю індивідуального користування.

Проблему управління організаційно-методичною діяльністю спортивної школи вивчав А. В. Мішуков [9]. У своєму авторефераті дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук А. В. Мішуков запропонував раціональну структурно-модульну модель управління спортивною школою, яка містить п'ять основних блоків діяльності: організаційний, навчально-тренувальний, методичний, профілактично-реабілітаційний і медико-біологічного забезпечення навчально-тренувального процесу.

У базових нормативно-правових документах: Законі України «Про фізичну культуру і спорт», Концепції розвитку фізичної культури і спорту, Національній доктрині розвитку фізичної культури і спорту в Україні, а також в окремих нормативних актах Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту, Міністерства освіти і науки, профспілкових органів визначені правові аспекти розвитку дитячо-юнацького спорту і підготовки спортивного резерву.

Проведений аналіз літератури показав, що нормативно-правові аспекти підготовки спортивного резерву розглядаються з точки зору ретроспективного підходу [14]; розглядаються нормативно-правові документи, які регламентують розвиток дитячо-юнацького спорту [11]; визначаються пріоритетні напрямки у сфері дитячо-юнацького спорту, що вимагають нормативно-правового врегулювання.

Особливу увагу заслуговують дослідження Г.М. Пуятіної, відображені у дисертаційній роботі «Організаційні аспекти оптимізації діяльності спортивних шкіл на основі програмно-цільового управління» [15] результати аналізу становлення і розвитку системи спортивних шкіл в Україні. Аналізуючи організаційну структуру спортивних шкіл, було встановлено систему управління спортивною школою, що є ієрархією організаційних підсистем, кожен рівень якої формується у процесі діяльності. У роботі визначені об'єктивні і суб'єктивні чинники, які впливають на діяльність спортивних шкіл, розкрито особливості фінансово-господарської діяльності у сучасних умовах, обґрунтовано нормативно-правове регулювання діяльності дитячо-юнацького спорту в спортивних школах. У результаті досліджень було виявлено організаційні резерви для використання прогресивних форм і методів організації навчально-тренувального процесу і праці, управління

організацією та її структурними підрозділами. У роботі розглянуто організаційно-управлінський вплив директора на ефективність діяльності спортивних шкіл як соціально-педагогічної системи, перше був використаний програмно-цільовий метод, у результаті якого розроблено цільову комплексну програму оптимізації управління спортивними школами на 2007-2011 рр. і перспективний комплексний план оптимізації управління спортивними школами на 2007-2011 рр. [15].

Проте окрім підготовки спортивного резерву, спортивні школи виконують і деякі спеціальні завдання, пов'язані з вихованням молодого покоління. Як стверджують С.І. Касимбеков, О.Ю. Фадеева, такими завданнями є:

- надання допомоги молодому поколінню у період його соціального визначення;
- набуття соціального досвіду молоді у середовищі своїх однолітків;
- попередження можливого у підлітковому віці процесу відчуження, виникнення різних комплексів і страхів;
- придбання елементарних знань і досвіду для самостійних тренувальних занять [5].

У зв'язку з цим, виховний процес у дитячо-юнацькій спортивній школі є важливим напрямком у роботі. Ця проблема впродовж 30 років не втратила своєї актуальності і знайшла своє відображення у наукових дослідженнях радянських, російських, українських вчених А. Є. Зубкова, К. А. Затибекова, М. Я. Віленського, В. Н. Казанцева, С. І. Касимбекова, О. Ю. Фадеева, В. Н. Прохорова, А. А. Ахметової, І. Н. Решетня, Р. В. Бойко, С. Неверкевича [10], Є. Кисельова.

Добре відомо, що провідне місце у спорті належить тренерам, які виконують набір, підготовку спортсменів, забезпечують їх участь у змаганнях. Основні напрямки педагогічної діяльності тренера в олімпійському русі у 90-2000-ті рр. вивчали В. І. Столяров, І. В. Черевач, труднощі, що трапляються у роботі тренерів-початківців вивчали В. М. Постніков, Г. І. Хозяїнов; формування культури управлінської праці тренерів, спортивних педагогів – Г. І. Скворцов, психологічну специфіку діяльності тренера дитячо-юнацької спортивної школи – А. М. Ніколаєв; проблеми підвищення своєї професійної кваліфікації, основні форми підвищення кваліфікації тренера у своїх працях розглядали Б. Є. Лосін, С. В. Кальницький, І. Н. Чайкін, С. М. Іванов.

Питання вдосконалення організації медичного забезпечення навчально-тренувального і змагального процесу у дитячо-юнацьких спортивних школах розглядаються у працях А. С. Костенко, Г. Д. Алексанянц, Т. Г. Філіппова, А. Н. Блеєр, Т. З. Кузнецової, С. Є. Павлова, Н. А. Чистової.

У результаті своїх досліджень А. С. Костенко виділив чотири складових у реорганізації системи медичного забезпечення підготовки юних спортсменів. Він запропонував:

- перейменувати медичні підрозділи (медичні центри, медпункти, медичні кабінети) у структурах установ фізкультурно-спортивної спрямованості відповідно до номенклатури установ збереження здоров'я;
- розробити штатні нормативи медперсоналу установ фізкультурно-спортивної спрямованості з урахуванням виду, типу установи, чисельності і категорії спортсменів;
- вирішити питання медичного забезпечення навчально-тренувального, змагального процесу і відновлювальної терапії;
- розробити нормативно-правові акти, які регламентують діяльність медичних центрів (медпунктів) у структурах установ фізкультурно-спортивної спрямованості [6].

Як стверджував А. С. Костенко, вирішення цих чотирьох першочергових завдань на практиці дозволить організувати ефективну систему медичного забезпечення підготовки спортивних резервів.

Висновки

1. Аналіз та узагальнення дисертаційних робіт, монографій і наукової літератури свідчать про те, що у теперішній час українські та зарубіжні вченими проводяться певні дослідження різними напрямками діяльності спортивних шкіл для вдосконалення системи підготовки спортивних резервів.

2. Найактуальнішими питаннями, які знайшли відображення у дисертаційних дослідженнях, монографіях, навчальних посібниках, методичних рекомендаціях, наукових статтях є проблеми набору і відбору спортсменів, програмно-методичне, медичне, фінансове забезпечення нормативно-правові та організаційні аспекти діяльності спортивних шкіл, різні аспекти діяльності тренера-викладача, а також питання, пов'язані з виховним процесом.

Перспективи подальших досліджень. Надалі автор планує вивчення ролі і місця спеціалізованих класів у підготовці спортивного резерву, взаємодії спортивних шкіл із загальноосвітніми школами для створення спеціалізованих класів, з керівними державними і громадськими органами фізичної культури за різними напрямками діяльності з підготовки спортивних резерва.

Список літератури

1. Бауэр В. Г. Нормативное обеспечение подготовки спортивного резерва в Российской Федерации / В. Г. Бауэр // Физическая культура : воспитание, образование, тренировка. – 1997. – № 2. – С. 17-19.
2. Бобкин А. Н. О работе спортивных классов / А. Н. Бобкин, Т. А. Фомичев // Актуальные проблемы управления системой подготовки спортивных резервов. Всесоюз. науч.-практ. конф. : – М. – Ч. 1. – 1997. – С. 52-53.
3. Германов Г. Н., Проектирование тренировочных заданий в учебных программах ДЮСШ, СДЮШОР, ШВСМ, УОР/ Г. Н Германов, В. Г. Никитушкин // Физическая культура : воспитание, образование, тренировка. – 2006. – № 2. – С. 8-13.
4. Деркач А. А. Педагогическое мастерство тренера / А. А. Деркач, А. А. Исаев. – М. : Физкультура и спорт, 1981. – 375 с.
5. Касымбеков С. И. Воспитательный процесс в детско-юношеской спортивной школе / С. И. Касымбеков, О. Ю. Фадеева // Вестник физической культуры. – 2004. – № 1. – С. 49-51.
6. Костенко А. С. Четыре шага по пути реорганизации системы медицинского обеспечения подготовки юных спортсменов // Научно-методический журнал: Физическая культура и спорт. – 2002. – № 2. – С. 31-34.
7. Малинин А. Б. Финансирование работы спортивных школ : метод. разраб. для специалистов тренерского фак. и слушателей Высш. шк. тренеров/ А. Б. Малинин. – М., 1987. – 46 с.
8. Матвієнко І. Визначення механізму набору дітей до груп початкової підготовки у бадмінті на байдарках і канос / І. Матвієнко // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2005. – № 2/3. – С. 26-28.
9. Мишуков А. В. Управление организационно-методической деятельностью спортивной школы : автореф. дис...канд. пед. наук : спец. 13.00.04 "Теория и методика физического воспитания, спортивной тренировки, оздоровительной и адаптивной физической культуры" / А. В. Мишуков. – М., 2006. – 22 с.
10. Неверкович С. Современные проблемы управления воспитательным процессом в детско-юношеских спортивных школах / С. Неверкович, Е. Киселева // Практика олимпийского образования : материалы конф. – М. : Сов.спорт, 2002. – С. 93-96.
11. Несторова А. Правові аспекти розвитку дитячо-юнацького спорту в Україні / А. Несторова // Спортивний вісник Придніпров'я, 2008. – № 1. – 100-103.
12. Степанюк С. Дитячо-юнацькі спортивні школи – головна ланка у вирішенні завдань позашкільної роботи з виховання. / С. Степанюк, Р. Андреева, Ж. Ломака // Актуальні проблеми юнацького спорту: матеріали 6 Всеукр. наук.-практ. конф.: – Херсон, 2008. – С. 94-97.
13. Столов И. И. Спортивная школа : начальный этап: [учеб. пособие] / И. И. Столов, В. В. Ивочкин. – М. : Советский спорт, 2007. – 140 с.

14. *Паршиков А. Т.* Правовые аспекты развития детско-юношеского и студенческого спорта в Российской Федерации / А. Т. Паршиков // Физическая культура : воспитание, образование, тренировка. – 2005. – № 3. – С. 13-14.

15. *Приходько И. И.* Финансовые резервы в деятельности спортивных школ / И. И. Приходько, С. Н. Лаврова // Современные психолого-педагогические технологии в подготовке специалистов по физической культуре и спорту: материалы междунар. научн.-практ. конф. (Белгород, 19-21 октября 1999 года) – С. 3-7.

16. *Путятин Г. Н.* Организационные аспекты оптимизации деятельности спортивных школ на основе программно-целевого управления : автореф. дис...канд. наук. физ.воспитанию и спорту : 24.00.02. "Фіз.культура, фіз. виховання різних груп населення" / Г. Н. Путятин. – Х., 2007. – С. 20.

17. *Филин В. П.* Становление и развитие теории и методики юношеского спорта / Филин В. П. // Юбилейный сб. тр. ученых РГАФК, посвященный 80-летию академии. – М., 1998. – Т. 2. – С. 50-56.

АНАЛИТИЧЕСКИЙ ОБЗОР ГЛАВНЫХ НАПРАВЛЕНИЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СПОРТИВНЫХ ШКОЛ

Иван ПРИХОДЬКО, Алена ЛЫСИК

Харьковская государственная академия физической культуры

Аннотация. В статье проведен анализ монографий и публикаций украинских и российских исследователей по проблеме совершенствования системы детско-юношеского спорта и подготовки спортивного резерва. Обобщены и выделены отдельные направления деятельности спортивных школ.

Ключевые слова: детско-юношеский спорт, спортивные школы.

ANALITICAL REVIEW OF MAJOR TRENDS OF SPORTS SCHOOLS ACTIVITIES

Pryhodko I. I., Lysik O. A

Annotation. Analysis of monographs and publications of the Ukrainian and Russian researchers conducted on the problem of improvement of the system of child and youth sport and preparation of sportive reserve is presented in the article. Certain trends of sport schools activities have been generalized and defined.

Key words: child-youth sport, sporting schools.